

Program współfinansowany ze środków Unii Europejskiej

PORADNIK
DLA WNIOSKODAWCÓW
PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH
NA LATA 2014–2020
(PROW 2014–2020)

Poddziałanie 5.1

WSPARCIE INWESTYCJI W ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE, KTÓRYCH CELEM
JEST OGRANICZENIE SKUTKÓW PRAWDOPODOBNYCH KLĘSK
ŻYWIOŁOWYCH, NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK KLIMATYCZNYCH
I KATASTROF

Warszawa, grudzień 2022 r.

Spis treści

Kto może ubiegać się o pomoc w ramach poddziałania 5.1.?	2
Jakie warunki musi spełnić operacja, żeby pomoc mogła być przyznana?	3
Jaki rodzaj operacji podlega wsparciu ?	4
Jaki jest maksymalny okres realizacji operacji?	5
Jakie rodzaje kosztów mogą zostać dofinansowane?	6
Jakie koszty nie mogą podlegać dofinansowaniu?	8
Jaki jest maksymalny poziom i wysokość pomocy?	9
Czy <i>Wnioskodawcy</i> mogą ubiegać się o zaliczki?	10
Kiedy i gdzie można składać <i>Wnioski o przyznanie pomocy</i> ?	11
Co zawiera <i>Wniosek o przyznanie pomocy</i> ?	13
Jakie są kryteria i zasady ustalania kolejności przysługiwania pomocy?	14
Kiedy zostanie ogłoszona lista informująca o kolejności przysługiwania pomocy?	15
Jak przebiega proces weryfikacji <i>Wniosku o przyznanie pomocy</i> ?	15
Podpisanie <i>Umowy o przyznaniu pomocy</i> ?	17
Jak przebiega proces realizacji operacji?	18
Co należy zrobić po zakończeniu realizacji operacji?	19
Jakie są obowiązki <i>Beneficjenta</i> po uzyskaniu refundacji?	21
Gdzie szukać dodatkowych informacji?	21

Kto może ubiegać się o pomoc w ramach poddziałania 5.1.?

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2017 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 223 z póź. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym” pomoc przyznaje się:

1. **rolnikowi** (osobie fizycznej, osobie prawnej, spółce osobowej albo wspólnikom spółki cywilnej), który:
 - jest posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na której prowadzi chów lub hodowlę nie mniej niż 50 świń lub zrealizował zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4. „Zachowanie lokalnych ras świń” pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 415, z późn. zm.) zwanego dalej „wariantem 7.4”;
 - posiada numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Dodatkowo w przypadku rolnika będącego:

- a) **osobą fizyczną**, na dzień złożenia *Wniosku o przyznanie pomocy* zwanego dalej *Wnioskiem* musi ona spełniać następujące warunki:
 - być obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - być pełnoletnim;
- b) **wspólnikiem spółki cywilnej**, pomoc jest przyznawana, jeżeli numer identyfikacyjny został nadany spółce oraz jeżeli:
 - nieruchomość, na której jest prowadzony chów lub hodowla świń, której będzie dotyczyła realizowana operacja stanowi wkład wniesiony do tej spółki co najmniej od dnia złożenia *Wniosku*;
 - w ramach umowy tej spółki jest prowadzony chów lub hodowla nie mniej niż 50 świń lub zrealizował zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4;
 - każdy ze wspólników będący osobą fizyczną jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz jest pełnoletni.

Warunek prowadzenia chowu lub hodowli nie mniej niż 50 świń uznaje się za spełniony jeśli iloraz sumy liczby świń utrzymywanych przez rolnika w ostatnim dniu każdego z 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, i liczby 12 wynosi co najmniej 50. Dane do obliczeń pobiera się z rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib (prowadzonego przez ARiMR) stad tych zwierząt **wg stanu na dzień rozpoczęcia terminu** składania Wniosków. Dane wprowadzone do rejestru po tym dniu nie będą brane pod uwagę przy ustalaniu punktacji za liczbę posiadanych przez rolnika świń. W związku z tym w celu wykazania prawidłowego aktualnego stanu zwierząt w poszczególnych siedzibach stada, konieczne jest dokonanie niezbędnych zgłoszeń przed rozpoczęciem terminu przyjmowania wniosków o przyznanie pomocy.

Warunek dotyczący zrealizowania zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach wariantu 7.4., uznaje się za spełniony jeżeli w roku złożenia wniosku o przyznanie pomocy, do dnia złożenia tego wniosku, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy albo jego małżonek złożył wniosek o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach wariantu 7.4. oraz przyznano temu podmiotowi albo jego małżonkowi:

- 1) tę płatność albo

2) płatność ta została przyznana za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

2. **spółce wodnej**, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne lub **związkuw spótek wodnych**, jeżeli

a) od dnia złożenia *Wniosku*:

- więcej niż połowę członków spółki stanowią rolnicy posiadający grunty rolne lub więcej niż połowa zmeliorowanych gruntów rolnych objętych działalnością tej spółki jest w posiadaniu rolników;
- spółka została utworzona do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do:
 - ochrony gospodarstw członków spółki wodnej przed powodzią lub
 - melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych, będących w posiadaniu członków spółki wodnej,

b) spółce albo związkowi takich spółek wodnych został nadany numer identyfikacyjny

Pomoc przyznaje się **związkowi spótek wodnych**, jeżeli każda ze spółek tworzących ten związek spełnia ww. warunki.

Jakie warunki musi spełnić operacja, żeby pomoc mogła być przyznana?

Pomoc może być przyznana na operację utworzenia lub zmodernizowania niecki dezynfekcyjnej, wyposażenia gospodarstwa rolnego w urządzenie do dezynfekcji, wykonania inwestycji umożliwiającej utrzymanie świń w gospodarstwie rolnym w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, przebudowę, rozbudowę lub remont chlewni lub budynku gospodarskiego funkcjonalnie powiązanego z chlewnią, tak aby w ich wyniku w chlewni lub budynku gospodarskim funkcjonalnie powiązanych z chlewnią było możliwe zdezynfekowanie się osób, które zajmują się obsługą świń, budowę lub przebudowę magazynu do przechowywania słomy dla świń lub zakup i wykonanie robót związanych z posadowieniem silosu na paszę gotową do bezpośredniego spożycia przez świnię oraz w przypadku spółek wodnych i związku spółek wodnych na operacje polegające na zaopatrzeniu w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny, jeśli:

- spełnia wymagania określone w Programie, w szczególności zapewnia osiągnięcie i zachowanie celów poddziałania,
- jest uzasadniona ekonomicznie, w tym pod względem racjonalności jej kosztów
- koszty kwalifikowalne nie są finansowane z udziałem innych środków publicznych,
- spełnia wymagania określone przepisami prawa, mające zastosowanie do inwestycji realizowanych w ramach operacji,
- realizacja nie jest możliwa bez udziału środków publicznych,
- planowane do poniesienia koszty kwalifikowalne wynoszą powyżej 10 tys. złotych

Pomoc może być przyznana na operację dotyczącą wykonania ogrodzenia chlewni oraz wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych, jeśli:

- spełnia wymagania określone w Programie, w szczególności zapewnia osiągnięcie i zachowanie celów poddziałania,
- nie jest finansowana z udziałem **innych** środków publicznych,
- spełnia wymagania określone przepisami prawa, mające zastosowanie do inwestycji realizowanych w ramach operacji,
- realizacja nie jest możliwa bez udziału środków publicznych.

Jeżeli przedmiotem operacji będą koszty kwalifikowalne (w koszty kwalifikowalne nie wlicza się kosztów ogrodzenia i kosztów wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych są to bowiem koszty ponoszone według standardowych stawek jednostkowych), których łączna wartość będzie wynosiła 10 tys. zł lub mniej to pomoc nie zostanie przyznana. W przypadku operacji, w której oprócz kosztów wykonania ogrodzenia – w przypadku wnioskodawców będących rolnikami lub kosztów wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych - w przypadku wnioskodawców będących spółkami wodnymi lub związkami spółek wodnych, tj. standardowych stawek jednostkowych pojawiają się również koszty kwalifikowalne np. urządzenia do dezynfekcji (w przypadku rolnika), czy kosiarki spalinowej (w przypadku spółki wodnej lub związku spółek wodnych) regulacja ta nie ma zastosowania, co oznacza, że jeżeli łączna wartość wszystkich kosztów tej operacji nie przekracza 10 tys. zł pomoc może być przyznana.

Jaki rodzaj operacji podlega wsparciu?

W przypadku **rolników** pomoc przyznaje się na operację polegającą na:

1. wykonaniu **ogrodzenia chlewni** (z zastrzeżeniem, iż brak jest możliwości dofinansowania remontu/przebudowy istniejącego ogrodzenia):
 - a) które otoczy chlewnię położoną na nieruchomości, której jest posiadaczem samoistnym lub zależnym i na której prowadzi chów lub hodowlę nie mniej niż 50 świń lub zrealizował zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4 wraz z terenem koniecznym do realizacji obsługi świń, w tym miejsca, w których składuje się paszę, ściółkę oraz sprzęt do obsługi świń,
 - b) które zabezpieczy chlewnię przed przedostaniem się zwierząt, w tym przez podkopanie,
 - c) które obejmie wyłącznie teren niezbędny do zapobieżenia rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń,
 - d) które obejmie teren o powierzchni mniejszej lub większej niż teren, o którym mowa w lit. a i c, wyłącznie, gdy:
 - nie ma możliwości ogrodzenia wyłącznie terenu, o którym mowa w lit. a i c,
 - ogrodzenie wyłącznie terenu, o którym mowa w lit. a i c, jest nieracjonalne,
 - e) o wysokości co najmniej 1,5 m,
 - f) na podmurówce lub z wkopanym krawężnikiem (na całej długości ogrodzenia w tym również pod furtkami i bramami),
 - g) które będzie posiadać zamykane bramy wjazdowe i furtki;
2. utworzeniu lub zmodernizowaniu **niecki dezynfekcyjnej** funkcjonalnie związanej z chlewnią, której jest posiadaczem samoistnym lub zależnym i na której prowadzi chów lub hodowlę nie mniej niż 50 świń lub zrealizował zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4 w taki sposób, aby co najmniej:
 - a) miała wymiary dostosowane do szerokości i wysokości pojazdów, które przez nią przejeżdżają i do obwodu kół tych pojazdów,
 - b) zabezpieczyć przed przesiąkaniem środka dezynfekcyjnego do podłoża,
 - c) zapewnić zabezpieczenie środka dezynfekcyjnego przed działaniem czynników zewnętrznych, w tym przez zadaszenie tej niecki, lub
 - w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń.
3. wyposażeniu gospodarstwa rolnego w urządzenie do dezynfekcji, w szczególności takie jak brama, kurtyna lub tunel, lub;
4. wykonaniu inwestycji mającej na celu utrzymywanie świń w gospodarstwie rolnym w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne;
5. przebudowie, rozbudowie lub remoncie chlewni lub budynku gospodarskiego funkcjonalnie powiązanego z chlewnią, tak aby w ich wyniku w chlewni lub budynku gospodarskim funkcjonalnie powiązanym z chlewnią było możliwe zdezynfekowanie się osób, które zajmują się obsługą świń, lub

6. budowie lub przebudowie magazynu do przechowywania słomy dla świń – w przypadku chowu lub hodowli świń na ściółce – o kubaturze obliczanej jako iloczyn powierzchni posadzki i odległości między tą posadzką a dolną krawędzią dachu, dostosowanej do liczby świń utrzymywanych na nieruchomości:
- na której wnioskodawca prowadzi chów lub hodowlę świń nie mniej (niż 50 szt. świń) lub
 - na której zrealizowane zostało zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4.
- i zapotrzebowania tych świń na słomę, nieprzekraczającej wartości wyliczonej we wniosku o przyznanie pomocy:
- a) o wymiarach powyżej 35 m² oraz rozpiętości konstrukcji większej niż 4,80 m,
 - b) wyposażenia w dwie zamykane bramy wjazdowe,
 - c) do którego dostęp zostanie zabezpieczony ogrodzeniem wykonanym zgodnie z wymaganiami, jakie zostały określone dla ogrodzenia chlewni, lub
7. zakupie i posadowieniu na nieruchomości silosu na paszę gotową do bezpośredniego spożycia przez świnie, o ładowności dostosowanej do liczby świń utrzymywanych na nieruchomości:
- na której wnioskodawca prowadzi chów lub hodowlę świń nie mniej (niż 50 szt. świń) lub
 - na której zrealizowane zostało zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4.
- i zapotrzebowania tych świń na paszę.

W przypadku **spółek wodnych i związku spółek wodnych**, pomoc przyznaje się na operację polegającą na:

1. zaopatrzeniu w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny lub
2. wykonaniu robót na urządzeniach melioracji wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed skutkami suszy, zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem, spowodowanymi przez powódź lub deszcz nawalny, polegających na:
 - a) przebudowie lub remoncie rowu melioracyjnego, w tym darniowania skarpy i dna rowu melioracyjnego oraz wykonywanie na nim umocnień lub
 - b) budowie, przebudowie lub remoncie przepustu, progu piętrzącego, zastawki lub przepustu z piętrzeniem, lub
 - c) oczyszczeniu rurociągu drenarskiego, przebudowie sieci drenarskiej, przełożeniu rurociągu drenarskiego, przebudowie lub remoncie studzienki drenarskiej, przebudowie lub remoncie wylotu drenarskiego, przystosowaniu studzienki drenarskiej lub wylotu drenarskiego do funkcji retencyjnej.

Jaki jest maksymalny okres realizacji operacji?

W przypadku **rolnika** pomoc przyznaje się, jeżeli operacja będzie realizowana bez podziału na etapy, oraz złożenie wniosku o płatność końcową nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy o przyznanie pomocy*, zwanej dalej *Umową*, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r.

W przypadku **spółek wodnych i związku spółek wodnych** pomoc przyznaje się, jeżeli:

- b) operacja będzie realizowana nie więcej niż w dwóch etapach, oraz złożenie wniosku o płatność końcową, nastąpi w terminie:
 - 36 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy* – w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach,
 - 24 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy* – w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r.;
- c) złożenie wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy*;
- d) płatność końcową będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej wysokości pomocy;

W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu i realizowanych przez spółki wodne lub związek spółek wodnych pomoc przyznaje się, jeżeli:

- a) operacja będzie realizowana nie więcej niż w pięciu etapach,
- b) złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy*, przy czym złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy*;
- c) *Wniosek o płatność* będzie składany nie częściej niż co 6 miesięcy,
- d) zakończenie realizacji operacji i złożenie *Wniosku o płatność* końcową nastąpi w terminie 60 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy*, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r., przy czym złożenie ostatniego *Wniosku o płatność* w odniesieniu do części operacji obejmującej wyłącznie inwestycje niepolegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu nastąpi w terminie:
 - 36 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy* – w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach,
 - 24 miesięcy od dnia zawarcia *Umowy* – w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie.

W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu, *Beneficjent*, w terminie określonym w *Umowie*, składa w oddziale regionalnym Agencji albo w biurze powiatowym Agencji przed planowanym dniem złożenia *Wniosku o płatność* pośrednią w ramach którego po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu, umowę leasingu wraz z harmonogramem spłat.

Jakie rodzaje kosztów mogą zostać dofinansowane?

Do kosztów operacji zalicza się:

1) w przypadku **rolników**:

a) **Koszty kwalifikowalne:**

- koszty budowy, przebudowy, remontu budynków lub budowli w celu utworzenia zadanej niecki dezynfekcyjnej wraz z zakupem lub montażem instalacji technicznej, zakupem wyposażenia, kosztami rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna do realizacji operacji;
- koszty zakupu nowego urządzenia do dezynfekcji, w szczególności takiego jak brama, kurtyna lub tunel;
- koszty przebudowy lub remontu pomieszczeń w celu utrzymywania świń w gospodarstwie rolnym w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne, wraz z zakupem lub montażem instalacji technicznej, kosztami rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
- koszty przebudowy, rozbudowy lub remontu chlewni lub budynku gospodarskiego funkcjonalnie powiązanego z chlewnią, tak aby w ich wyniku w chlewni lub budynku gospodarskim funkcjonalnie powiązanym z chlewnią było możliwe zdezynfekowanie się osób, które zajmują się obsługą świń, w tym zakupu i montażu urządzeń do dezynfekcji obuwia szaf do przechowywania odzieży roboczej, umywalk lub pryszniców, wraz z zakupem i montażem instalacji technicznej, kosztami rozbiórki lub utylizacji pochodzących z rozbiórki materiałów szkodliwych, pod warunkiem że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
- koszty budowy lub przebudowy magazynu do przechowywania słomy dla świń;
- koszty zakupu i wykonania robót związanych z posadowieniem silosu na paszę gotową do bezpośredniego spożycia przez świnię;
- koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji, a także koszty montażu.

- koszty ogólne (uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych), tj.:
 - koszt przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w szczególności: kosztorysów, projektów budowlanych lub architektoniczno-budowlanych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości;
 - sprawowania nadzoru inwestorskiego;
 - związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

b) **Koszty wg standardowych stawek jednostkowych** dotyczące wykonania ogrodzenia chlewni.

Standardowe stawki jednostkowe wynoszą:

- 290 zł - koszt wykonania 1 metra bieżącego ogrodzenia;
- 2630 zł - koszt wykonania 1 bramy;
- 890 zł - koszt wykonania 1 furtki.

2) w przypadku **spótek wodnych i związku spółek wodnych**

a) **Koszty kwalifikowalne:**

- koszty zakupu nowego sprzętu zmechanizowanego służącego utrzymaniu urządzeń melioracji wodnych wykorzystywanych dla celów ochrony terenu przed skutkami powodzi lub deszczu nawalnego, w szczególności ciągników, koparek, rębaków do drewna, kos spalinowych, kosiarek samojezdnych oraz osprzętu do koparek i ciągników, w tym kosiarek, odmularek, rębaków do drewna, przyczep;
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania oraz zakupu patentów i licencji związanych z ww. sprzętem (uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych).
- raty zapłacone z tytułu wykonania umowy leasingu, nieprzekraczające ceny netto nabycia ww. rzeczy, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na *Beneficjenta* nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia *Wniosku o płatność* końcową;
- koszty transportu do miejsca realizacji operacji maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu;
- koszty ogólne tj.:
 - koszt przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w szczególności: kosztorysów, projektów budowlanych lub architektoniczno-budowlanych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości;
 - sprawowania nadzoru inwestorskiego;
 - związane z kierowaniem robotami budowlanymi.
 - operatów wodnoprawnych lub ocen wodnoprawnych;
 - projektów instrukcji gospodarowania wodą;
 - dokumentacji hydrogeologicznej;
- koszt podatku VAT ponoszonego na operacje związane z zakupem nowego sprzętu zmechanizowanego w przypadku braku możliwości jego odzyskania zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi VAT.

b) Koszty wg standardowych stawek jednostkowych dotyczące wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed skutkami suszy, zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem, spowodowanymi przez powódź lub deszcz nawalny, polegających na:

- przebudowie lub remoncie rowu melioracyjnego, w tym darniowania skarpy i dna rowu melioracyjnego oraz wykonywanie na nim umocnień lub
- budowie, przebudowie lub remoncie przepustu, progu piętrzącego, zastawki lub przepustu z piętrzeniem, lub
- oczyszczeniu rurociągu drenarskiego, przebudowie sieci drenarskiej, przełożeniu rurociągu drenarskiego, przebudowie lub remoncie studzienki drenarskiej, przebudowie lub remoncie wylotu drenarskiego, przystosowaniu studzienki drenarskiej lub wylotu drenarskiego do funkcji retencyjnej.

Standardowe stawki jednostkowe wynoszą na:

- 1) przebudowę lub remont 1 metra bieżącego rowu melioracyjnego o szerokości dna:

- a) do 70 cm i głębokości do 1 m – 19 zł,
 - b) do 70 cm i głębokości powyżej 1 m – 27,5 zł,
 - c) powyżej 70 cm i głębokości do 1 m – 31,5 zł,
 - d) powyżej 70 cm i głębokości powyżej 1 m – 37,5 zł;
- 2) darniowanie 1 m² skarpy lub dna rowu melioracyjnego – 25 zł;
 - 3) wykonanie 1 metra bieżącego kieszki faszynowej – 40 zł;
 - 4) wykonanie umocnienia betonowego 1 metra bieżącego rowu melioracyjnego – 100 zł;
 - 5) budowę, przebudowę lub remont 1 metra bieżącego przepustu o średnicy:
 - a) od 40 do 70 cm – 1100 zł,
 - b) powyżej 70 do 100 cm – 2500 zł,
 - c) powyżej 100 cm – 3300 zł;
 - 6) budowę stałego progu piętrzącego o wysokości:
 - a) do 1 m – 9000 zł,
 - b) powyżej 1 m do 1,5 m – 15 000 zł;
 - 7) przebudowę lub remont stałego progu piętrzącego o wysokości:
 - a) do 1 m – 5000 zł,
 - b) powyżej 1 m do 1,5 m – 8000 zł;
 - 8) budowę zastawki o wysokości piętrzenia:
 - a) do 1 m – 23 000 zł,
 - b) powyżej 1 m do 1,5 m – 30 000 zł;
 - 9) przebudowę lub remont zastawki o wysokości piętrzenia:
 - a) do 1 m – 10 250 zł,
 - b) powyżej 1 m do 1,5 m – 14 400 zł;
 - 10) budowę, przebudowę lub remont 1 metra bieżącego przepustu z piętrzeniem o średnicy:
 - a) od 40 do 70 cm –1500 zł,
 - b) powyżej 70 do 100 cm –3250 zł,
 - c) powyżej 100 cm –4400 zł;
 - 11) oczyszczenie oraz udroźnienie 1 metra bieżącego rurociągu drenarskiego o średnicy:
 - a) od 50 do 100 mm – 10,6 zł,
 - b) powyżej 100 do 150 mm – 13,4 zł,
 - c) powyżej 150 do 200 mm – 17,5 zł;
 - 12) przebudowę 1 metra bieżącego sieci drenarskiej o średnicy:
 - a) do 100 mm i głębokości do 1,1 m – 22 zł,
 - b) powyżej 100 mm i głębokości do 1,1 m – 28,8 zł;
 - 13) przełożenie 1 metra bieżącego rurociągu drenarskiego o średnicy:
 - a) do 100 mm i głębokości ponad 1,1 m –28,8 zł,
 - b) powyżej 100 mm i głębokości ponad 1,1 m –35 zł;
 - 14) przebudowę lub remont studzienki drenarskiej –3000 zł;
 - 15) przebudowę lub remont pojedynczego wylotu drenarskiego o średnicy:
 - a) od 50 do 100 mm –230 zł,
 - b) powyżej 100 do 150 mm –250 zł,
 - c) powyżej 150 mm do 200 mm –280 zł;
 - 16) przebudowę lub remont podwójnego wylotu drenarskiego o średnicy:
 - a) od 50 do 100 mm –400 zł,
 - b) powyżej 100 do 150 mm –450 zł,
 - c) powyżej 150 do 200 mm –500 zł;
 - 17) przystosowanie studzienki drenarskiej do funkcji retencyjnej –1250 zł;
 - 18) przystosowanie wylotu drenarskiego do funkcji retencyjnej –1250 zł.

Jakie koszty nie mogą podlegać dofinansowaniu?

Zakres kosztów operacji nie obejmuje m.in.:

- a) nabycia nieruchomości;
- b) podatku od towarów i usług (VAT) z wyjątkiem VAT ponoszonego przez spółki wodne albo związki spółek wodnych na operacje, o których mowa w § 6 pkt 1, który jest kwalifikowalny zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”;
- c) nabycia rzeczy używanych;
- d) leasingu zwrotnego, kosztów związanych z umową leasingu, w szczególności marży finansującego oraz ubezpieczenia;
- e) kosiarek innych niż samojezdne albo stanowiących osprzęt do ciągnika lub koparki;
- f) nabycia agregatów do bielenia.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami **nie podlegają również finansowaniu** następujące koszty, które często pojawiały się we wnioskach o przyznanie pomocy złożonych w ramach poprzednich naborów:

- a) maty dezynfekcyjne;
- b) środki dezynfekcyjne lub owadobójcze;
- c) ubrania robocze;
- d) monitoring;
- e) wymiana okien;
- f) wymiana dachu;

Jaki jest maksymalny poziom i wysokość pomocy?

Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi maksymalnie na jednego *Beneficjenta*:

- a) **100 000** zł – w przypadku rolników,
- b) **1 000 000** zł – w przypadku spółek wodnych lub związku spółek wodnych.

Pomoc przyznaje się w formie:

1. refundacji do wysokości 80% kosztów kwalifikowalnych w przypadku:
 - a) rolnika w zakresie operacji dotyczących:
 - utworzenia lub zmodernizowania niecki dezynfekcyjnej;
 - wyposażenia gospodarstwa rolnego w urządzenie do dezynfekcji;
 - wykonania inwestycji mającej na celu utrzymywanie świń w gospodarstwie rolnym w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, mających oddzielne wejścia oraz nie mających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne;
 - przebudowy, rozbudowy lub remontu pomieszczenia chlewni lub budynku gospodarskiego funkcjonalnie powiązanego z chlewnią, tak aby w ich wyniku w chlewni lub budynku gospodarskim funkcjonalnie powiązanym z chlewnią było możliwe zdezynfekowanie się osób, które zajmują się obsługą świń, w tym zakupu i montażu urządzeń do dezynfekcji obuwia szaf do przechowywania odzieży roboczej, umywalek lub pryszniców, wraz z zakupem i montażem instalacji technicznej, kosztami rozbiórki lub utylizacji pochodzących z rozbiórki materiałów szkodliwych, pod warunkiem że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
 - budowy lub przebudowy magazynu do przechowywania słomy dla świń;

- zakupu i wykonania robót związanych z posadowieniem silosu na paszę gotową do bezpośredniego spożycia przez świnie;
 - b) w przypadku spółek wodnych i związków spółek wodnych w zakresie operacji polegających na zaopatrzeniu w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny.
2. standardowych stawek jednostkowych lub refundacji części kosztów kwalifikowalnych będących kosztami ogólnymi w przypadku operacji polegającej na wykonaniu ogrodzenia chlewni. Pomoc przyznaje się w wysokości 80% kwoty stanowiącej sumę:
- a) iloczynów standardowych stawek jednostkowych i, odpowiednio, długości planowanego ogrodzenia, liczby bram i liczby furtek.
- oraz
- b) kosztów ogólnych dotyczących tej operacji, które uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 10% kwoty, która zostanie ustalona zgodnie z lit. a) – jeżeli koszty takie zostały poniesione.
- Należy pamiętać, iż w przypadku rolnika przy ustalaniu dostępnego limitu uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej / przyznanej współwłaścicielowi lub współposiadaczowi nieruchomości, na której prowadzi chów lub hodowlę świń.
3. standardowych stawek jednostkowych lub refundacji części kosztów kwalifikowalnych będących kosztami ogólnymi w przypadku operacji polegającej na wykonaniu robót na urządzeniach melioracji wodnych. Pomoc przyznaje się w wysokości 80% kwoty stanowiącej sumę:
- a) iloczynów standardowych stawek jednostkowych, i odpowiednio: długości rowów melioracyjnych, na których wykonano roboty budowlane lub liczby wykonanych progów lub zastawek, lub przepustów z piętrzeniem, lub liczby przebudowanych lub wyremontowanych studzienek drenarskich, lub liczby wylotów drenarskich lub liczby przystosowanych do funkcji retencyjnej studzienek drenarskich, lub liczby wylotów drenarskich lub długości rurociągów drenarskich, które zostały oczyszczone lub na których wykonano roboty budowlane
- oraz
- b) kosztów ogólnych dotyczące tej operacji w wysokości nieprzekraczającej 10% kwoty, która zostanie ustalona zgodnie z lit. a) – jeżeli koszty takie zostały poniesione.

Czy Wnioskodawcy mogą ubiegać się o zaliczki/wyprzedzające finansowanie?

Wnioskodawca może zwracać się o wypłatę zaliczki w wysokości do 50 % kwoty pomocy dla operacji:

- a) realizowanej przez rolnika dotyczącej:
 - utworzenia lub zmodernizowania niecki dezynfekcyjnej, lub
 - wyposażenia gospodarstwa rolnego w urządzenie do dezynfekcji, lub
 - wykonania inwestycji umożliwiającej utrzymanie świń w gospodarstwie rolnym w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach lub
 - przebudowy, rozbudowy lub remontu chlewni lub w budynku gospodarskiego funkcjonalnie powiązanego z chlewnią, tak aby w ich wyniku było możliwe zdezynfekowanie się osób, które zajmują się obsługą świń, w tym zakupu i montażu urządzeń do dezynfekcji obuwia szaf do przechowywania odzieży roboczej, umywalek lub pryszniców, wraz z zakupem i montażem instalacji technicznej, kosztami rozbiórki lub utylizacji pochodzących z rozbiórki materiałów szkodliwych, pod warunkiem że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji lub;
 - budowy lub przebudowy magazynu do przechowywania słomy dla świń lub;
 - zakupu i wykonania robót związanych z posadowieniem silosu na paszę gotową do bezpośredniego spożycia przez świnie.

- b) realizowanej przez spółki wodne lub związki spółek wodnych polegającej na zaopatrzeniu w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny.

Na operacje dotyczące kosztów wykonania ogrodzenia chlewni i wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych nie ma możliwości uzyskania zaliczki.

Zaliczka jest wypłacana *Beneficjentowi* (po zawarciu *Umowy Wnioskodawca* staje się *Beneficjentem*) po ustanowieniu i wniesieniu przez niego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z *Umowy*. Szczegółowe warunki i tryb udzielania zaliczek określa Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 listopada 2015 roku w sprawie zaliczek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. poz. 1857, ze zm.).

Formą zabezpieczenia udzielonej zaliczki może być:

- poręczenie bankowe,
- gwarancja bankowa,
- gwarancja ubezpieczeniowa,
- weksel z poręczeniem wekslowym banku,
- zastaw na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa.

Zabezpieczenie musi być ustanowione na czas obejmujący okres liczony od dnia wystawienia dokumentu potwierdzającego ustanowienie zabezpieczenia zaliczki do dnia wskazanego w umowie jako dzień złożenia wniosku o płatność oraz okres niezbędny do rozliczenia zaliczki nie krótszy niż 4 miesiące.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dniem 12.08.2016 r. utworzyła Rejestr Upoważnionych Gwarantów (RUG). Instytucje finansowe umieszczone w RUG będą uprawnione do udzielania gwarancji *Beneficjentom* PROW 2014–2020. W ramach wdrażania PROW 2014–2020 ARiMR będzie honorować gwarancje bankowe lub ubezpieczeniowe wystawione wyłącznie przez podmioty, które zostaną zarejestrowane w RUG. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej Agencji pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/arimr/rejestr-upowaznionych-gwarantow>

Spółki wodne lub związki spółek wodnych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2068) mają dodatkowo możliwość otrzymania środków z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji.

Wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji jest wypłacane podmiotowi na podstawie umowy o przyznaniu pomocy w wysokości nie wyższej niż wysokość udziału krajowych środków publicznych pochodzących z budżetu państwa przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z EFRROW (36,37%).

Warunkiem wypłaty wyprzedzającego finansowania jest ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy w postaci weksla niezpełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową. Dodatkowe zabezpieczenie jest podpisywane przez beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika ARiMR i składane w dniu zawarcia umowy.

Kiedy i gdzie można składać Wnioski o przyznanie pomocy?

Wniosek wraz z kompletem załączników można złożyć w terminie podanym przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „*Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej*”.

Ogłoszenie określa dzień rozpoczęcia i dzień zakończenia terminu składania *Wniosków* oraz rodzaj operacji, dla której będzie realizowany nabór *Wniosków*. Informację o naborze podaje się do publicznej wiadomości:

- na stronie internetowej administrowanej przez Agencję <https://www.gov.pl/web/arimr> oraz
- w co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz

- w siedzibie Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji, nie później niż 7 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia biegu terminu składania tych *Wniosków*.

Agencja udostępnia formularz *Wniosku*, formularz *Wniosku o płatność*, wzory oświadczeń dołączanych do ww. *Wniosków* oraz *wzór Umowy* najpóźniej w dniu publikacji ogłoszenia o naborze *Wniosków*.

Czas trwania naboru *Wniosków* wynosi co najmniej 14 dni i jednocześnie nie może być dłuższy niż 60 dni.

W jednym naborze na operacje typu „*Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej*” można złożyć tylko jeden *Wniosek*.

Spółka wodna nie może złożyć *Wniosku*, jeżeli *Wniosek* w danym naborze składa związek spółek wodnych, którego ta spółka jest członkiem.

W przypadku złożenia w jednym naborze:

- więcej niż jednego *Wniosku*,
- Wniosku* przez związek spółek wodnych oraz co najmniej jedną ze spółek tworzących ten związek,
- Wniosków* przez co najmniej dwóch współposiadaczy tej samej nieruchomości, na której prowadzą chów lub hodowlę świń.

Agencja rozpatruje wyłącznie *Wniosek*, który jako pierwszy wpłynął do Agencji.

Wniosek składa się:

1. w formie papierowej:

- osobiście albo przez upoważnioną osobę bezpośrednio w oddziale regionalnym ARiMR (OR ARiMR) (adresy oddziałów regionalnych Agencji, znajdują się na ww. stronie internetowej) właściwym ze względu na:
 - położenie nieruchomości, na której jest prowadzony chów lub hodowla świń lub zrealizowane zostało zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4. – w przypadku rolnika, albo
 - siedzibę spółki wodnej albo związku spółek wodnych – w przypadku spółki wodnej lub związku spółek wodnych albo
- za pośrednictwem biura powiatowego Agencji znajdującego się na obszarze właściwości miejscowej oddziału regionalnego właściwego ze względu na miejsce realizacji operacji (*wniosek*, złożony za pośrednictwem biura powiatowego, biuro przekazuje niezwłocznie do właściwego OR ARiMR), albo
- za pośrednictwem operatora wyznaczonego, tj. przesyłką rejestrowaną nadaną w terminie naboru w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczeniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, do oddziału regionalnego Agencji właściwego ze względu na miejsce realizacji operacji

b) w formie dokumentu elektronicznego przesłanego na elektroniczną skrynkę podawczą (tzw. skrytka ePUAP) Oddziału Regionalnego Agencji właściwego ze względu na miejsce realizacji operacji w terminie naboru (lista skrzytek ePUAP m.in. dla wojewódzkich OR ARiMR jest dostępna pod adresem <https://www.gov.pl/web/arimr/uslugi-arimr-na-e-puap>)

c) w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych¹.

¹ *Wnioski* o przyznanie pomocy, *wnioski* o płatność oraz inne dokumenty, składane mogą być w postaci elektronicznej do podmiotu wdrażającego na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy, jeżeli w ogłoszeniu o naborze *wniosków* o przyznanie pomocy albo w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym, albo w komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej podmiotu wdrażającego została przewidziana taka możliwość. Niemniej jednak do czasu zaistnienia obowiązku stosowania przez Agencję ustawy o doręczeniach elektronicznych, tj. do dnia 1 stycznia 2023 r. doręczenie korespondencji na elektroniczną skrynkę podawczą ePUAP, jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem na elektroniczny adres do doręczeń.

Co zawiera Wniosek o przyznanie pomocy?

Obowiązujący dla danego naboru wzór *Wniosku* zostanie opublikowany na stronie internetowej Agencji najpóźniej w dniu ogłoszenia naboru.

Przed wypełnieniem *Wniosku*, *Wnioskodawca* powinien zapoznać się ze wszystkimi warunkami, na jakich udzielana jest pomoc. W tym celu zalecane jest dokładne zapoznanie się z przepisami rozporządzenia wykonawczego.

Przygotowując *Wniosek*, *Wnioskodawca* powinien postępować zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o przyznanie pomocy*. Składając *Wniosek* należy upewnić się, czy wypełnione zostały wszystkie wymagane pozycje *Wniosku* a także czy dołączono wymagane załączniki oraz czy został on podpisany.

Prawidłowe wypełnienie *Wniosku* w istotny sposób wpływa na czas i wynik jego weryfikacji.

Treść wniosku, jak i wykaz załączników dołączonych do *Wniosku* określa między innymi rozporządzenie wykonawcze do ww. poddziałania.

Do *Wniosku* należy załączyć kopie dokumentów, które powinny być potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument, albo poświadczony za zgodność z oryginałem przez notariusza lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem.

Podczas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2022 r. poz. 1657, 2280) w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 lub stanu nadzwyczajnego wprowadzonego w związku z zakażeniami tym wirusem, kopie dokumentów wymagających:

- potwierdzenia za zgodność z oryginałem przez pracownika ARiMR lub podmiot, który wydał dokument, albo
 - poświadczenia za zgodność z oryginałem przez notariusza, albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem,
- można dołączyć bez wymaganego potwierdzenia lub poświadczenia za zgodność z oryginałem.

Dołączane do *Wniosku* dokumenty powinny być aktualne, tzn. muszą zawierać dane prawdziwe i zgodne ze stanem faktycznym.

W przypadku dokumentów sporządzonych w języku obcym, *Wnioskodawca* powinien dołączyć ich tłumaczenia na język polski dokonane przez tłumacza przysięgłego.

O wszelkich zmianach w zakresie danych zawartych we *Wniosku* oraz w dołączonych do niego dokumentach, *Wnioskodawca* powinien poinformować Agencję, w formie pisemnej, niezwłocznie po ich zaistnieniu.

Z chwilą złożenia *Wniosku* osobiście albo przez upoważnioną osobę bezpośrednio w oddziale regionalnym Agencji albo za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, *Wnioskodawca* otrzymuje potwierdzenie, zawierające datę jego wpływu, opatrzone pieczęcią Agencji oraz podpisane przez osobę przyjmującą ten *Wniosek*.

W przypadku złożenia *Wniosku* za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, za dzień złożenia ww. wniosku uznaje się dzień jego złożenia w tym biurze.

W przypadku *Wniosków* złożonych przesyłką rejestrowaną nadaną w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, za dzień złożenia *Wniosku* uznaje się dzień, w którym nadano tę przesyłkę.

W przypadku wniesienia *Wniosku* na elektroniczną skrynkę podawczą OR ARiMR za dzień złożenia *Wniosku* uznaje się datę wprowadzenia dokumentu elektronicznego do systemu teleinformatycznego Agencji. Potwierdzeniem jego dostarczenia dla *Wnioskodawcy* jest automatycznie utworzone urzędowe poświadczenie odbioru (UPO) wystawione przez ARiMR, które *Wnioskodawca* otrzymuje na skrytkę ePUAP,

z której wysłał wniosek. W przypadku udostępnienia przez Agencję adresu do doręczeń elektronicznych i umożliwienia tym samym wniesienia *Wniosku* w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych o terminowości jego wniesienia decyduje dzień wystawienie dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

Jakie są kryteria i zasady ustalania kolejności przysługiwania pomocy?

Kolejność przysługiwania pomocy ustala się **oddzielnie** dla operacji, w których o pomoc ubiegają się rolnicy i oddzielenie dla operacji, w których ubiegają się o pomoc spółki wodne i związki spółek wodnych.

O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów z dokładnością do trzech miejsc po przecinku, przyznanych:

1) w przypadku **rolników** na podstawie następujących kryteriów wyboru:

a) jeżeli średnia liczba świń w stadzie wynosi:

- od 50 do 800 świń – przyznaje się od 2 do 6 punktów, przy czym 6 punktów przyznaje się w przypadku gdy liczba świń jest równa 800, a dla pozostałych wartości proporcjonalnie mniej, aż do 2 punktów dla wartości równej 50,
- od 800 do 1200 świń – przyznaje się od 2 do 6 punktów, przy czym 6 punktów przyznaje się w przypadku gdy liczba świń jest równa 800, a dla pozostałych wartości proporcjonalnie mniej, aż do 2 punktów dla wartości równej 1200,
- powyżej 1200 świń – przyznaje się 2 punkty;

b) jeżeli operacja dotyczy niecki dezynfekcyjnej – przyznaje się 2 punkty;

c) jeżeli operacja jest realizowana przez rolnika, który realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4. – przyznaje się 6 punktów

2) w przypadku **spółek wodnych i związków spółek wodnych** na podstawie następujących kryteriów wyboru:

a) jeżeli powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych objętych działalnością spółki wodnej lub związku spółek wodnych wynosi:

- mniej niż 600 ha – przyznaje się 0 punktów;
- od 600 do 3600 ha – przyznaje się od 0 do 15 punktów, przy czym 15 punktów przyznaje się w przypadku gdy powierzchnia jest równa 3600 ha, a dla pozostałych wartości powierzchni proporcjonalnie mniej, aż do 0 punktów dla wartości powierzchni równej 600;
- więcej niż 3600 ha – przyznaje się 15 punktów;

b) jeżeli spółka wodna albo związek spółek wodnych działa na terenie gminy poszkodowanej przez powódzie lub deszcze nawalne co najmniej dwukrotnie od dnia 1 stycznia 1997 r. – przyznaje się 2 punkty.

Kolejność przysługiwania pomocy w przypadku *Wniosków* złożonych przez **rolników** ustala się na podstawie danych zawartych w:

1) rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, o którym mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Liczbę świń ustala się jako iloraz sumy liczby świń utrzymywanych przez rolnika w ostatnim dniu każdego z 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, i liczby 12. Ww. dane te pobiera się z tego **rejestru wg stanu na dzień rozpoczęcia terminu składania Wniosków** (zmiany w rejestrze dokonywane po tym dniu, a odnoszące się do okresu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc w którym rozpoczął się nabór, nie będą brane pod uwagę przy obliczaniu punktów, dlatego istotne jest aby rejestr odzwierciedlał faktyczne stany zwierząt będących w posiadaniu rolnika w analizowanym okresie);

2) kosztorysie inwestorskim dotyczącym niecki dezynfekcyjnej, dołączonym do *Wniosku* **w dniu złożenia tego Wniosku**;

3) ewidencji wniosków o przyznanie płatności, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Kolejność przysługiwania pomocy w przypadku *Wniosków* złożonych przez **spółki wodne i związki spółek wodnych** ustala się na podstawie danych zawartych w:

- 1) uchwale w sprawie budżetu lub planu finansowego spółki wodnej lub związku spółek wodnych na rok, w którym został złożony *Wniosek*, albo w innym dokumencie określającym powierzchnię zmeliorowanych użytków rolnych objętych działalnością spółki wodnej lub związku spółek wodnych;
- 2) zaświadczeniu wystawionym przez wójta, burmistrza lub prezydenta, że spółka wodna lub związek spółek wodnych działa na terenie gminy poszkodowanej przez powódzie lub deszcze nawalne co najmniej dwukrotnie od dnia 1 stycznia 1997 r.

załączonych do *Wniosku* w dniu złożenia tego *Wniosku*.

Agencja nie przyznaje pomocy, jeżeli na podstawie kryteriów wyboru przyznano mniej niż:

- 2 punkty – w przypadku operacji realizowanych przez rolników

- 2,5 punktu – w przypadku operacji realizowanych przez spółki wodne i związki spółek wodnych

Kolejność przysługiwania pomocy ustala się od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów.

W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów, o kolejności przysługiwania pomocy decyduje, w przypadku operacji skierowanych do:

- 1) rolników – większa liczba świń; w przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów i liczbie świń – o kolejności przysługiwania pomocy decyduje wcześniejsza data złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- 2) spółek wodnych i związku spółek wodnych:
 - to, czy spółka wodna lub związek spółek wodnych działa na terenie gminy poszkodowanej przez powódzie lub deszcze nawalne co najmniej dwukrotnie od dnia 1 stycznia 1997 r.;
 - w przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów i działaniu przez spółkę wodną lub związek spółek wodnych na terenie gminy poszkodowanej przez powódzie lub deszcze nawalne co najmniej dwukrotnie od dnia 1 stycznia 1997 r. – o kolejności przysługiwania pomocy decyduje większa powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych.

UWAGA: Gdy dołączone do *Wniosku* dokumenty nie zawierają danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium, nie przyznaje się punktów za to kryterium. Brak dołączenia do *Wniosku* - w dniu jego złożenia w Agencji - wymaganych załączników do nadania punktów, skutkowało będzie brakiem ich nadania. Dokumenty składane wraz z uzupełnieniem nie będą skutkowały przyznaniem punktów.

Kiedy zostanie ogłoszona lista informująca o kolejności przysługiwania pomocy?

Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informację o kolejności przysługiwania pomocy, nie później niż w terminie 40 dni od dnia upływu terminu składania *Wniosków*.

Jeżeli dane zawarte we *Wniosku* mające wpływ na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy ulegną zmianie, aktualizacji informacji o kolejności przysługiwania pomocy dokonuje się wyłącznie w przypadku, gdy z nowych danych wynika, że pomoc przysługuje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona.

Jak przebiega proces weryfikacji Wniosku o przyznanie pomocy?

W pierwszej kolejności *Wnioski* podlegają - zgodnie z obowiązującymi procedurami – weryfikacji wstępnej, w trakcie której sprawdzeniu podlega:

- czy *Wnioskodawca* nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013,
- sposób oraz termin złożenia *Wniosku*,
- przestrzeganie zasady dotyczącej możliwości złożenia w jednym naborze tylko jednego *Wniosku*,

W sytuacji, gdy w wyniku weryfikacji wstępnej zostanie stwierdzone, że *Wniosek* nie został złożony w terminie i w sposób określony w rozporządzeniu, Agencja pozostawia *Wniosek* bez rozpatrzenia.

Za nieterminowe złożenie *Wniosku* uznaje się również nadanie *Wniosku* przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, który wpłynął do ARiMR po upływie 30 dni od dnia upływu terminu składania *Wniosków*.

W przypadku, gdy we *Wniosku* nie wskazano adresu *Wnioskodawcy* i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, *Wniosek* pozostawia się bez rozpatrzenia.

Na tym etapie *Wnioskodawca* nie jest wzywany do składania wyjaśnień, uzupełnień, czy też dokonywania poprawy danych wpływających na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy.

Wnioski, które pozytywnie przeszły ocenę powyżej wskazanych aspektów, podlegają dalszej weryfikacji w zakresie kryteriów wyboru operacji, pozwalającej na ustalenie kolejności przysługiwania pomocy.

W przypadku, gdy *Wniosek*, w wyniku weryfikacji kryteriów wyboru operacji, uzyskał mniej niż 2 punkty w przypadku rolników oraz mniej niż 2,5 punktu w przypadku spółek wodnych i związku spółek wodnych, Agencja odmówi przyznania pomocy.

Natomiast *Wnioski*, które uzyskały minimum 2 punkty w przypadku rolników oraz 2,5 punktu w przypadku spółek wodnych i związku spółek wodnych podlegać będą:

- ocenie kompletności i poprawności *Wniosku* oraz zgodności z zasadami dotyczącymi przyznawania pomocy, weryfikacji krzyżowej, weryfikacji limitu pomocy i ewentualnej wnioskowanej kwoty zaliczki oraz
- ocenie technicznej i ekonomicznej,
- ewentualnej wizycie w miejscu realizacji operacji.

Agencja rozpatruje *Wniosek* w terminie **3 miesięcy**, w przypadku operacji realizowanych przez **rolników** albo **4 miesięcy**, w przypadku operacji realizowanej przez **spółki wodne** lub **związki spółek wodnych**, od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o kolejności przysługiwania pomocy. Agencja w ww. terminach:

- wzywa *Wnioskodawcę* do zawarcia Umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia *Wniosku*;
- informuje *Wnioskodawcę*, o odmowie przyznania pomocy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.

Jeżeli *Wniosek* nie spełnia wymagań będących przedmiotem oceny na etapie jego weryfikacji, Agencja wzywa *Wnioskodawcę*, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy. Jeżeli *Wnioskodawca* pomimo wezwania nie usunął braków w wyznaczonym terminie, Agencja wzywa go ponownie, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli pomimo powtórnego wezwania do usunięcia braków *Wnioskodawca* nie usunął wszystkich braków wskazanych przez Agencję, Agencja nie przyznaje pomocy (jeżeli *Wnioskodawca* wskazał, iż korespondencja w sprawie ma być kierowana do niego za pośrednictwem skrytki ePUAP to - do czasu odwołania tego żądania - będzie kierowana wyłącznie na adres skrytki ePUAP, a terminy np. na uzupełnienie dokumentacji będą biegły od terminu dostarczenia wskazanego w otrzymanym Urzędowym Potwierdzeniu Odbioru (UPO).)

Jeżeli *Wnioskodawca* usunął w wymaganym terminie wszystkie braki wskazane przez Agencję, jednak występuje konieczność złożenia dodatkowych wyjaśnień, Agencja wzywa *Wnioskodawcę* w formie pisemnej do ich złożenia.

UWAGA: *Wnioskodawcy* przysługuje możliwość przedłużenia terminu na dokonanie określonej czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy

Wezwanie przez Agencję *Wnioskodawcy* do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wydłuża termin rozpatrywania *Wniosku* o czas wykonania przez *Wnioskodawcę* tych czynności.

Złożony *Wniosek* nie może być zmieniany przez *Wnioskodawcę* w zakresie kwoty wnioskowanej pomocy poprzez jej zwiększenie lub w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji.

Jeżeli w trakcie rozpatrywania *Wniosku* niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości, co do możliwości przyznania pomocy, termin rozpatrywania *Wniosku* wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym Agencja informuje na piśmie *Wnioskodawcę*.

W razie **uchybiecia terminu wykonania przez *Wnioskodawcę* określonych czynności** w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy Agencja, na prośbę *Wnioskodawcy*, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli *Wnioskodawca*:

- wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybiecia,
- jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin,
- uprawdopodobnił, że uchybiecie nastąpiło bez jego winy.

Przywrócenie terminu do złożenia prośby o przywrócenie terminu jest niedopuszczalne.

W razie śmierci *Wnioskodawcy* będącego osobą fizyczną, rozwiązania, połączenia lub podziału *Wnioskodawcy* będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, albo w razie zbycia całości lub części gospodarstwa rolnego tego *Wnioskodawcy* w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, następca prawny tego *Wnioskodawcy* albo nabywca gospodarstwa rolnego lub jego części **nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego *Wnioskodawcy***. W takim przypadku Agencja pozostawia *Wniosek* bez rozpatrzenia z chwilą uprawdopodobnienia ww. zdarzenia.

Podpisanie Umowy o przyznaniu pomocy?

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia *Wniosku*, Agencja wyznacza niezwłocznie *Wnioskodawcy*, w formie pisemnej, termin zawarcia *Umowy*, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Wraz z pismem zapraszającym na podpisanie *Umowy* Agencja wysyła jej projekt do zapoznania się.

Uwaga: Przed podpisaniem *Umowy o przyznaniu pomocy Wnioskodawca* powinien zapoznać się z jej treścią, w tym szczególnie z zapisami dotyczącymi zobowiązań, jakie ciążyć będą na nim po zakończeniu inwestycji i jej rozliczeniu. **Powinien mieć pewność, iż będzie w stanie wywiązać się z tych zobowiązań.**

Umowa jest zawierana na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Agencję. *Umowa* określa m.in.:

- a) oznaczenie jej przedmiotu i stron,
- b) określenie warunków, terminu i miejsca realizacji operacji,
- c) określenie celu operacji oraz wskaźnika jego osiągnięcia,
- d) określenie wysokości pomocy,
- e) określenie warunków i terminów wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy,
- f) zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie,
- g) zobowiązanie do poddania się kontroli prowadzonej przez podmioty uprawnione do przeprowadzenia kontroli,
- h) określenie warunków rozwiązania *Umowy*,
- i) określenie warunków i sposobu zwrotu środków finansowych z tytułu pomocy, w przypadku gdy pomoc jest nienależna.

Zabezpieczeniem należytego wykonania przez *Beneficjenta* zobowiązań określonych w *Umowie* jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję. Weksel wraz z deklaracją wekslową podpisany jest przez *Beneficjenta* w obecności upoważnionego pracownika Agencji, a następnie składany w oddziale regionalnym Agencji nie później niż do dnia złożenia pierwszego wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania.

Zawarta *Umowa* może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron. Zmiana warunków *Umowy* wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Zmiany w *Umowie* nie mogą spowodować jednak:

- zmiany celu operacji,
- zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych operacji polegającej na wykonaniu ogrodzenia lub kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku pozostałych rodzajów inwestycji,
- zmiany założeń co do osiągnięcia i utrzymania wielkości, i sposobu wykonywania rodzaju działalności gospodarczej, mającej wpływ na przyznanie pomocy, w związku z przyznaną liczbą punktów.

Uwaga: każdy wniosek o zmianę umowy o przyznaniu pomocy w tym w zakresie zwiększenia kwoty pomocy będzie rozpatrywany indywidualnie w oparciu o szczegółowe uzasadnienie beneficjenta, z którego powinno w szczególności wynikać, iż taka zmiana niezbędna jest dla osiągnięcia celu operacji oraz jej wskaźników.

Realizując operację, *Beneficjent* musi pamiętać o tym, iż poniesienie kosztów kwalifikowalnych wymaga właściwego ich udokumentowania, co wiąże się z koniecznością gromadzenia oryginałów faktur lub innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej oraz dowodów zapłaty (bezgotówkowej).

Jak przebiega proces realizacji operacji?

Beneficjent może rozpocząć realizację operacji już po złożeniu wniosku o przyznaniu pomocy, przy czym do dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy z ARiMR ponosi je na własne ryzyko.

Beneficjent zobowiązuje się do ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy Prawo Zamówień Publicznych - w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie.

Realizacja operacji lub jej etapu obejmuje również m.in.:

- wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z *Zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji* stanowiącym Załącznik nr 1 do *Umowy*,
- udokumentowanie wykonania robót, dostaw lub usług w zakresie rzeczowym (w przypadku operacji wykonania ogrodzenia chlewni lub wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych) i finansowym,
- osiągnięcie zakładanego celu operacji nie później niż do dnia złożenia *Wniosku o płatność końcową*,
- niefinansowania z udziałem innych środków publicznych operacji polegającej na wykonaniu ogrodzenia lub wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych, lub kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku pozostałych rodzajów inwestycji.

Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w pełnej wysokości, jeżeli zostały:

1) poniesione:

- a) od dnia, w którym złożono *Wniosek*, i jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w tym dniu, a w przypadku kosztów ogólnych – od dnia 1 stycznia 2014 r.,
- b) zgodnie z przepisami:
 - o zamówieniach publicznych – w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie,
- c) w formie rozliczenia bezgotówkowego;

2) uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo, gdy do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013

W przypadku nie spełnienia przez beneficjenta tego zobowiązania, zostanie zastosowana 10 % sankcja.

Pomoc udzielana w formie standardowych stawek jednostkowych jest wypłacana:

- 1) z uwzględnieniem długości wykonanego ogrodzenia, liczby bram i furtek;
- 2) z uwzględnieniem długości rowów melioracyjnych, na których wykonano roboty budowlane lub liczby wykonanych progów lub zastawek, lub przepustów z piętrzeniem, lub liczby przebudowanych lub wyremontowanych studzienek drenarskich, lub liczby wylotów drenarskich lub liczby przystosowanych do funkcji retencyjnej studzienek drenarskich lub liczby wylotów drenarskich lub długości rurociągów drenarskich, które zostały oczyszczone lub na których wykonano roboty budowlane;
- 3) jeżeli realizacja operacji w zakresie wykonania ogrodzenia/wykonania robót na urządzeniach melioracji wodnych została rozpoczęta nie wcześniej niż w dniu w którym złożono *Wniosek*, a w przypadku kosztów ogólnych, koszty te zostały poniesione zgodnie – od dnia 1 stycznia 2014 r.;
- 4) jeżeli środki finansowe wydatkowane na wykonanie ogrodzenia/wykonanie robót na urządzeniach melioracji wodnych uwzględnione zostały w oddzielnym systemie rachunkowości albo, gdy do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy o którym mowa w art. 66 ust. 1 lit. c pkt i rozporządzenia nr 1305/2013.

W przypadku nie spełnienia przez beneficjenta tego zobowiązania, zostanie zastosowana 10 % sankcja. Ponadto obowiązek prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości lub wykorzystania odpowiedniego kodu rachunkowego zobowiązuje *Wnioskodawcę* do przechowywania faktur oraz innych dowodów księgowych potwierdzających poniesienie kosztów związanych z wykonaniem ogrodzenia chlewni/wykonaniem robót na urządzeniach melioracji wodnych, pomimo, iż na etapie rozliczenia inwestycji (złożenia *wniosku o płatność*) dowody poniesienia kosztów nie będą wymagane.

W przypadku problemów z dotrzymaniem terminów zakończenia realizacji operacji Agencja - na uzasadnioną prośbę Beneficjenta - może wyrazić zgodę na zakończenie realizacji operacji lub złożenie wniosku o płatność końcową po upływie terminów określonych w umowie o przyznaniu pomocy w terminie późniejszym, nie dłuższym jednak niż 6 miesięcy od upływu tych terminów, ale nie później niż do dnia 30 czerwca 2025r.

Co należy zrobić po zakończeniu realizacji operacji?

Po zakończeniu realizacji całości operacji lub jednego z jej etapów, w celu otrzymania przysługującej płatności, *Beneficjent* składa *Wniosek o płatność* pośrednią lub końcową:

1. w formie papierowej:
 - osobiście albo
 - przez upoważnioną osobę albo
 - przesyłką rejestrowaną nadaną w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, o terminowości ich złożenia decyduje data stempla pocztowego,
 - w formie dokumentów elektronicznych na elektroniczną skrytkę podawczą, o terminowości ich złożenia decyduje data wprowadzenia dokumentu do systemu teleinformatycznego Agencji. Potwierdzeniem jego dostarczenia jest automatycznie utworzone urzędowe poświadczenie odbioru wystawione przez Agencję, które *Beneficjent* otrzymuje na skrytkę ePUAP, z której wysłał wniosek,
 - w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych, o terminowości ich złożenia decyduje dzień wystawienia dowodu otrzymania, o których mowa w art. 41 ustawy o doręczeniach elektronicznych¹,
 - z wykorzystaniem konta w systemie informatycznym ARIMR Portal eWoP.

Wniosek o płatność składa się w tym samym oddziale regionalnym ARiMR/ na ten sam adres elektronicznej skrzynki podawczej OR ARiMR, w którym/na który wcześniej złożono *Wniosek*.

Wniosek o płatność może być złożony osobiście lub przez upoważnioną osobę również za pośrednictwem biura powiatowego Agencji znajdującego się na obszarze właściwości miejscowej oddziału regionalnego Agencji właściwego za względu na miejsce realizacji operacji.

Wzór *Wniosku o płatność* można będzie znaleźć m.in. na stronie internetowej administrowanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa <https://www.gov.pl/web/arimr>. Można go będzie również pobrać w oddziale regionalnym ARiMR.

Wniosek o płatność, wypełniony zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o płatność*, wraz z wymaganymi załącznikami należy złożyć w terminie określonym w *Umowie*. Agencja na uzasadnioną prośbę Beneficjenta, może wyrazić zgodę na złożenie wniosku o płatność po upływie terminów określonych w umowie o przyznaniu pomocy w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 6 miesięcy od upływu tych terminów, ale nie później niż do dnia 30 czerwca 2025r.

Uwaga: W przypadku gdy, Beneficjent nie spełnia w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii lub stanu nadzwyczajnego wprowadzonego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, warunków wypłaty pomocy lub nie realizuje innych zobowiązań związanych z przyznaną pomocą, może zrealizować operację oraz złożyć wniosek o płatność w terminie późniejszym, uzgodnionym z ARiMR jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r. Uzgodnienie tego terminu odbywa się w oparciu o uzasadniony wniosek Beneficjenta wskazujący okoliczności wpływające na brak możliwości spełnienia warunków wypłaty pomocy lub realizację innych zobowiązań związanych z przyznaną pomocą

Załączniki do *Wniosku* wyszczególnione są w formularzu *Wniosku o płatność*.

Wraz z *Wnioskiem o płatność*, należy złożyć wszystkie niezbędne opinie, zaświadczenia, uzgodnienia, pozwolenia lub inne decyzje związane z realizowaną operacją, o ile wymagają tego obowiązujące przepisy prawa oraz postanowienia *Umowy*.

Do dnia złożenia *Wniosku o płatność*, wszystkie maszyny, urządzenia, infrastruktura, wyposażenie zakupione w ramach operacji powinny być zamontowane, uruchomione i sprawne, a obiekty budowlane (jeżeli są przedmiotem operacji lub jeżeli są niezbędne do osiągnięcia celu operacji, pomimo że nie stanowią kosztów kwalifikowalnych) odebrane i dopuszczone do użytkowania, jeśli wymagają tego przepisy obowiązującego prawa.

Najpóźniej do dnia złożenia *Wniosku o płatność* całe ogrodzenie (zarówno brakująca część jak i istniejąca) musi spełniać warunki określone w § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia wykonawczego - w przypadku, gdy beneficjent realizuje operację polegającą na wykonaniu ogrodzenia chlewni wraz z terenem koniecznym do obsługi świń. W przypadku nie spełnienia tego warunku przez Beneficjenta Agencja odmawia wypłaty pomocy.

Wszystkie dokumenty sporządzone w języku obcym powinny być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

Agencja rozpatruje *Wniosek o płatność* w terminie 3 miesięcy i dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu *Wniosku o płatność*.

Wezwanie Beneficjenta przez Agencję do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty pomocy wydłuża termin rozpatrywania *Wniosku* do czasu wykonania przez niego tych czynności. Jeżeli w trakcie rozpatrywania *Wniosku o płatność* niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości, co do możliwości wypłaty pomocy, termin rozpatrywania *Wniosku o płatność* wydłuża się również o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym Agencja informuje na piśmie *Beneficjenta*.

Jeżeli *Wniosek o płatność* nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów, lub *Wniosek o płatność* albo dokumenty nie spełniają innych wymagań, Agencja wzywa *Beneficjenta*, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli *Beneficjent*, pomimo wezwania, nie usunął braków w wyznaczonym terminie, Agencja wzywa ponownie *Beneficjenta*, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli Beneficjent wskazał, iż korespondencja w sprawie ma być kierowana do niego za pośrednictwem skrytki ePUAP to - do czasu odwołania tego żądania - będzie kierowana wyłącznie na adres skrytki ePUAP, a terminy np. na uzupełnienie dokumentacji będą biegły od terminu dostarczenia wskazanego w otrzymanym Urzędowym Potwierdzeniu Odbioru (UPO). W przypadku przekazywania dokumentów na

adres do doręczeń elektronicznych – o terminowości ich wniesienia decyduje dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych

Jeżeli *Beneficjent*, pomimo ponownego wezwania, nie usunął braków, Agencja rozpatruje *Wniosek o płatność* w zakresie, w jakim został wypełniony oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów.

Na uzasadnioną prośbę *Beneficjenta* Agencja może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez niego określonych czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty pomocy, przy czym przedłużenie terminów wykonania przez *Beneficjenta* określonych czynności nie może przekroczyć łącznie 30 dni.

Tryb wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa *Umowa*, z tym, że są one wypłacane na *Wniosek o płatność*, jeżeli *Beneficjent*:

- 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym w przypadku inwestycji innych niż dotyczących wykonania ogrodzenia poniósł związane z tym koszty kwalifikowalne, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i w *Umowie* oraz określonymi w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją,
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w *Umowie*,
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu w tym w przypadku inwestycji innych niż dotyczących wykonania ogrodzenia poniósł związane z tym koszty kwalifikowalne.

Jeśli *Beneficjent* nie spełnił któregokolwiek z ww. warunków, pomoc może być wypłacona w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia *Wniosku o płatność końcową*.

W przypadku operacji obejmujących inwestycje polegające na nabyciu rzeczy będących przedmiotem leasingu (dotyczy tylko spółek wodnych albo związku spółek wodnych), *Beneficjent* składa w oddziale regionalnym Agencji, przed planowanym dniem złożenia *Wniosku o płatność pośrednią*, w ramach którego po raz pierwszy zostaną ujęte raty zapłacone tytułem wykonania umowy leasingu - umowę leasingu wraz z harmonogramem spłat - w terminie określonym w *Umowie*.

Jakie są obowiązki Beneficjenta po uzyskaniu refundacji?

Zgodnie z rozporządzeniem, *Beneficjent* zobowiązuje się przez okres 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej m.in. do:

1. zapewnienia trwałości operacji obejmującej m.in.:
 - nieprzeniesienia prawa własności lub posiadanie nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, na które została przyznana i wypłacona pomoc oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji,
 - prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany sposobu lub miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji;
2. przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą;
3. informowania Agencji o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie *Umowy*;
4. używania zakupionego sprzętu wyłącznie zgodnie z celem operacji.

W odniesieniu do operacji obejmującej wyłącznie inwestycję polegającą na nabyciu rzeczy będącej przedmiotem leasingu, zobowiązania dotyczące pkt 1 (kropka pierwsza), 2 i 3 wykonuje się do dnia płatności końcowej.

Gdzie szukać dodatkowych informacji?

- w punktach informacyjnych biur powiatowych i oddziałów regionalnych ARiMR,
- pod bezpłatnym numerem infolinii – **800 38 00 84**,
- na stronie internetowej Agencji (<https://www.gov.pl/web/arimr>) oraz MRiRW (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo>).